

[Kristen Amby.]

der ske et eller andet. Det er nemlig en af de Ting, der gør baade Etagebyggeriet her i Byen og det lille Parcelbyggeri næsten umuligt at gennemføre, idet man saa skal ud i det private Marked for at laane Forskellen mellem de 55 pCt. og — skal vi sige 90 pCt., idet vi forudsætter, at Bygherren har omkring 10 pCt. i Egenkapital. Saadan som disse Penge fremskaffes — ved Salg af en Obligation, der ganske vist formelt forrentes med 5 eller 5½ eller maaske 6 pCt., men som saa ad Omveje sælges til Trediemand til en Kurs omkring 80 pCt. —, er det næsten umuligt at faa virkelig Gang i dette Byggeri.

Jeg forstaaer ikke, hvorfor det skulde være saa betænkeligt for det offentlige at yde Garanti for Laan i større Omfang, ogsaa større Omfang, end det kan ske efter denne Lov. Jeg maa her henvise til Forholdene andre Steder, særlig i England, hvor hele Byggeriets Finansiering hviler paa, at man kan laane i de engelske Bygge-Societies op til 90 pCt. af Byggeomkostningerne i eet samlet Laan. Der er ingen Tvivl om, at naar det forholder sig byggemæssigt, som det gør her i Landet, hænger det sammen med en noget gammeldags Finansieringsmetode. Man har været for lidt tilbøjelig til at give Plads for nyt og frisk Initiativ paa dette Omraade. Meget kunde maaske naas, hvis Kredit- og Hypotekforeningerne — naturligvis med Iagttagelse af den Forsigtighed, de bør iagttage — vilde gaa op i Nærheden af de Grænser, de har Ret til at gaa til, og som dog ligger adskilligt højere end de, der i Øjeblikket overholdes — efter hvad der meddeles mig, ligger den nuværende Grænse ogsaa adskilligt højere i Provinsen end her i Hovedstadskommunerne. Der kunde, ved at man gik højere op, naas en Del i den øjeblikkelige Situation.

Endelig vil jeg gerne gentage, hvad der er sagt af os før, at Spørgsmaalet ikke kan løses uden i Forbindelse med en bevidst Trafikpolitik, der ikke standser ved Kommunegrænserne, saaledes som Københavns Kommunes Trafikpolitik gør. Jeg har set noget i Aviserne om, at der nu skal gennemføres en bedre Trafik mod Nordvest, ud efter Hareskoven til, men den skal standse ved Hareskov, fordi Gladsakse, efter hvad jeg har set, skal indlemmes i København. Formaalet maa netop være at skabe en hurtig og god Trafik ud til de Omraader, der endnu er billige. Hvis man ikke tager fat paa dette, konsekvent og hurtigt, tror jeg ikke paa, at Problemet med billige og

rummelige Boliger for den ubemidlede Del af Befolkningen kan løses. Og jeg gentager derfor atter og atter: Jeg tror ikke, denne Sag kan komme i god Gænge, uden at man har skabt det administrative Grundlag, som er nødvendigt, nemlig gennem et Ministerium, der sætter sig ud over Kommunegrænserne og Skænderiet Kommunerne imellem; jeg havde ikke noget imod, at det blev taget fra Indenrigsministeriet, for der er saa meget i Forvejen.

Jeg vil gerne gentage, hvad vi sagde i Foraaret, at dette Spørgsmaal om Forsyningen af Befolkningen med gode, sunde og rummelige Boliger er og bør være et selvstændigt Formaal for Politikken og ikke et Spørgsmaal, der ligger under Indenrigsministeriets kommunale Departement. Det var vistnok det bedste, at det blev lagt hen under Statsministeriet. Naar man har erkendt — og det har man —, at et af de sociale Frigørelsesarbejder, hele det forrige Aarhundrede var optaget af, var at skabe Vilkaar for Landbefolkningen, saa Ordet „Fri Mand paa egen Jord“ kan opfyldes, og naar Arbejdet — i de senere Aar med Hensyn til Husmandsbevægelsen — er gaaet over et Udvalg, Jordlovsudvalget, der paa Statens Vegne har kunnet købe Jord op, sørge for Afhændelse af denne Jord til Husmændene, kan jeg ikke forstaa, at noget tilsvarende analogt hermed ikke kan ske for Statens Vedkommende.

Det er tilfældigt, hvad der sker. Endnu ligger store Arealer vestpaa — umiddelbart uden for Byen, trafik- og tidsmæssigt kun et Kvarter fra Hovedbanegaarden — ubebygget hen, altsaa i en Afstand trafikmæssigt meget kort herfra, og det er tilfældigt, hvem der kommer ud og køber dem, og hvem der begynder at bygge. Det er tilfældigt, om det overhovedet sker; hvis der sker noget, saa bliver det planløst, saa bliver det tilfældigt, saa bliver det, naar endelig det offentlige skal til at have fat i det, for dyrt maaske at foretage det rationelle. Vi ved, at det, der burde ske, Sikring i Tide af den Slags Arealer, ikke sker, saadan som Forholdene er nu, fordi den ene Kommune har ingen Interesse i det — den, hvori Arealet ligger —, Hovedstadskommunerne mener ikke at have nogen Interesse i at faa deres Befolkning ud af deres egen Kommune, det sker ikke. Der foreligger Planer — det kan ikke være Indenrigsministeriet eller Regeringen ubekendt —, fuldt udarbejdede Planer, i øvrigt ogsaa fra dem nærstaaende Folk, der har beskæftiget sig hele Livet med disse Spørgsmaal, om en Ordning af herhenhørende Problemer. Men